

N:o 21.

Herr S. Johnson i Hvetlanda: *Om förhöjning i tullen å »æther» och »æther spirituosus».*

Ehuru den svenska industrien, särskildt under de senaste åren, gjort ofantliga framsteg, hemta vi dock fortfarande åtskilliga fabrikat från den utländska marknaden, hvilka med stor fördel af oss sjelfva borde kunna tillverkas. Att så icke sker, beror i många fall kanske mindre på bristande företagsamhet, än på de svårigheter en ny industrigren esomoftast har att bekämpa, svårigheter, hvilka ligga utom tillverkarens förmåga att undanrödja, utan ovilkorligen påkalla statens mäktiga ingripande. Härmed syftar jag på en för vårt land alldeles ny affärgren, som dock förra året bekantgjordes för Riksdagen genom den motion, jag då vågade framlägga angående eterindustrien. Uppmuntrad af den uppmärksamhet, som från Riksdagens sida visades den samma, dristar jag ännu en gång återkomma med en motion rörande samma ämne, då nemligen den då medgifna lilla tullförhöjningen på intet vis kan hålla tillverkningen uppe, och hoppas med stöd af ytterligare förvärfvad sakkunskap kunna visa det berättigade i min begäran om högre tullskydd för eterindustrien.

Den råvara, af hvilken eter beredes, är såsom bekant sprit; af 100 liter 100-procentig sprit erhålles högst 64 liter eter. Klart är nu, att då priset å sprit i vårt land genom en mängd dryga pålagor blifvit ofantligt högt uppdrifvet, så högt att det — tillverknings-skatten frånräknad — är nära nog dubbelt mot utlandets, all konkurrens med utlandet, hvad etertillverkning angår, är för den svenske fabrikanten omöjlig. Till bestyrkande af mitt påstående angående priset å sprit utomlands kan jag anföra börsnoteringen i Hamburg, hvilken jag under hela förra året iakttagit. Medelnoteringen i Hamburg har å 100 liter 100-procentig, rectificerad sprit varit 31,5 kronor (35 mark) och i Stockholm 137 kronor (1,66 pr kanna 50-procentigt råbränvin = 1,66

pr kanna 46-procentigt rectificeradtt bränvin) eller, om man för jemförelses skull, alldenstund införseltullen å eter står i förhållande till vår skatt å sprit, drager skatten å vår svenska vara, hvilken å 100 liter 100-procentig är 80 kronor, från nyssnämnda försäljningssumma kronor 137, återstå kronor 57 eller det pris å råvaran, hvarmed den svenske fabrikanten skall upptaga konkurrensen med utlåndingen. Saken ställer sig sålunda på följande sätt:

100 liter 100-procentig sprit	kosta i Sverige	137—80 kr. = 57: —
100 » » » » »	i Tyskland	31: 50.
		Differens 25: 50.

Dessa siffror visa alldeles oemotsägligt omöjligheten af all konkurrens med utlandet för den svenske eterfabrikanten. Att spritpriset i Tyskland är så lågt, jemförddt med vårt, beror utan tvifvel derpå, att tillverkningskatten är ringa och att råvaran till följd af det sydligare klimatet och lämpligare jordmån är stärkelsesrikare än vår, utan att vara dyrare, snarare tvärtom, och att sprittillverkningen der icke är betungad med åtskilliga andra hos oss förekommande afbränningar, hvilka samtliga måste läggas på spritpriset.

Ett egendomligt faktum är, att sprit i form af eter får införas till vårt land mot en tull, som motsvarar 40 öre pr liter 50-procentigt bränvin, under det att sprit i annan form drager en tull af 60 öre pr liter, ett förhållande, som äfven under förutsättning af lika spritpriser är minst sagdt inkonseqvent, då eter mycket väl kan tillverkas inom landet. Af anförda skäl borde det vara eterfabrikanten medgifvet att för beredning af eter få införa utlåndingens billigare råvara efter en tull af 40 öre pr liter 50-procentig vara; men då eterindustrin knappast torde kunna bära de dryga utgifter, som en då af staten troligen fordrad kontroll skulle medföra, är och förblifver det enda rigtiga, att *tullen å eter* sättes i förhållande till *tullen å sprit*, och icke, såsom nu är fallet, *tullen å eter* bestämmes efter *skatten å sprit*. Och då *tullen å 100 liter 100-procentig sprit* är kronor 120, och eterutbytet af denna quantitet utgör 64 liter eller 46,2 kilo, så skulle *tullen å eter* bestämmas till kronor 2,60 pr kilo (1,87 pr liter), för att nå likställighet med sprittullen.

Ett origtigt förhållande synes mig äfven vara, att »æther», »æther spirituosus» och öfriga i tulltaxan upptagna eterarter förtullas efter mått, då försäljningen deremot alltid sker efter vikt, hvilket är så mycket mer att beakta, som eter och eterarter äro lättare än vatten; så t. ex. väga 100 liter ren eter blott 72,2 kilo, under det samma

mängd vatten ju väger 100 kilo. I praktiken skulle denna förändring erbjuda stora fördelar, icke minst för tulltjenstemannen, emedan uppmätning af eter är en vansklig sak på grund af dess eldfarlighet och benägenhet att explodera, om luften dermed blir bemängd, hvarför väl också det vanliga är, att måttet bestämmes efter vikt, och detta säkerligen så, att en kilo anses lika med en liter, då man icke skäligen kan begära, att en tulltjensteman skall hafva reda på eterns och de olika eterarternas egentliga vichter. Förutsatta beräkningsgrund har emellertid till följd, att cirka $\frac{1}{4}$ af den införskrifna varan blir oförtullad, hvilket missförhållande ej kan ifrågakomma, om, såsom sagdt, tullen bestämmes efter vikt. Slutligen vill jag endast påpeka för den eller dem, som möjligen anse min motion röra en obetydlighet, att eter och eterarter äro en mycket använd vara bland många våra näringsidkare, exempelvis apotekare, fotografer, vinhandlare, sockerbagare, kemiska fabrikanter m. fl., hvadan omsättningen går löst på hundratals tusen kronor.

På grund af hvad nu blifvit andraget får jag vördsamt anhålla, det Riksdagen ville besluta,

att tullen å »æther» och »æther spirituosus» höjes från nuvarande kronor 1: 40 per liter till kronor 2: 60 per kilo (1: 87 per liter) eller hvad Riksdagen i detta afseende annars kan finna skäligt, samt att, om bränvinsskatten ytterligare höjes, tullen å dessa varor i proportion härtill måtte höjas.

Stockholm den 23 Januari 1886.

S. Johnson
från Jönköpings län.